

УДК 636.2.034.082.112

ФЕДОРОВИЧ В.В., БАБІК Н.П., кандидати с.-г. наук

Інститут біології тварин НААН

logir@ukr.net

ЗАЛЕЖНІСТЬ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ АЙРШИРСЬКОЇ ПОРОДИ ВІД ПОКАЗНИКІВ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ

Досліджено молочну продуктивність (надій, вміст жиру в молоці та кількість молочного жиру) і показники відтворювальної здатності (вік першого осіменіння, вік першого отелення, тривалість сервіс- та міжотельного періодів) тварин айрширської породи в умовах західного регіону України за першу, другу, третю та кращу лактації впродовж останніх 20 років (1993–2012 рр.). У піддослідних корів надій залежно від лактації знаходився в межах 4034,3–4337,0, кількість молочного жиру – в межах 165,4–181,7 кг, вік першого осіменіння становив 17,4, вік першого отелення – 18,6 місяця, тривалість сервіс-періоду – 82,9–92,1, міжотельного – 279,3–280,2 дня. Встановлено, що рівень молочної продуктивності тварин залежав від їх відтворних якостей. Найвищими надоями та кількістю молочного жиру характеризувалися корови, у яких вік першого осіменіння не перевищував 16, а вік першого отелення – 25 місяців, тривалість сервіс-періоду знаходилася в межах 81–100, міжотельного періоду – в межах 361–380 днів.

Ключові слова: порода, надій, молочний жир, вік першого осіменіння, вік першого отелення, сервіс-період, міжотельний період.

Постановка проблеми. На сьогодні все більш актуальною проблемою є відтворення великої рогатої худоби. Щорічні отелення сприяють рентабельному виробництву молока, а регулярне одержання телят дає змогу проводити селекційно-племінну роботу на високому рівні та слугує передумовою розширеного відтворення стада. Питання оптимального віку першого осіменіння та першого отелення, тривалості сервіс- і міжотельного періодів, за яких забезпечується високий рівень продуктивності корів, доцільно розглядати в конкретних умовах їх використання. Оптимізація відтворних якостей тварин сприяє більш повній реалізації їх генетичного потенціалу за молочною продуктивністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування молочної продуктивності корів значною мірою залежить від показників їх відтворювальної здатності. О. Зозулею, Й. Сірацьким [2] встановлено, що найвищими надоями характеризувалися тварини, тривалість сервіс-періоду у яких становила 71–90, міжотельного – 366–385 днів. За даними Г.С. Шарапи, М.С. Гавриленка [4], підвищення надою молока за лактацію на 1000 кг за продуктивності корів понад 6000 кг призводить до зниження заплідненості корів від першого осіменіння на 9,4–10,1 % і подовження сервіс-періоду на 16–26 днів. П.В. Боднар [1] зазначає, що найвищі надої та кількість молочного жиру були відмічені у тварин, вік першого осіменіння яких знаходився в межах 16,1–18,0, першого отелення – в межах 26,1–28,0 місяців, тривалість сервіс-періоду – в межах 101–120 та міжотельного періоду – в межах 391–420 днів.

Напрями досліджень авторів різноманітні, але всі вони спрямовані на пошуки оптимальних показників відтворювальної здатності, які б забезпечували найбільш повну реалізацію генетичного потенціалу тварин в конкретних умовах використання.

Метою досліджень було вивчити залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від показників їх відтворювальної здатності.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проведені у ТзОВ «Агрофірма «Угринів» Сокальського району Львівської області на тваринах айрширської породи. Оцінку молочної продуктивності та відтворювальної здатності піддослідних корів (за останні 20 років) проводили згідно з даними зоотехнічного обліку за першу, другу, третю та кращу лактації.

Статистичну обробку даних проводили за методикою Н.А. Плохинського [3] з використанням комп'ютерних програм Excel і Statistica 6.

Результати досліджень та їх обговорення. Встановлено, що надій корів айрширської породи за I лактацію становив 4034,3, за II – 4280,1, за III – 4337,0 і за кращу – 4588,2 кг, кількість молочного жиру – відповідно 165,4; 180,6; 181,7 і 191,3 кг.

Відомо, що ефективність напряму молочного скотарства залежить від відтворювальних якостей тварин, а саме: від віку першого осіменіння, першого отелення, тривалості сервіс- та міжотельного періодів. У піддослідних тварин вік першого осіменіння становив 17,4, вік першого отелення – 18,6 місяців, тривалість сервіс-періоду – 82,9–92,1, міжотельного – 279,3–280,2 днів.

лення – 26,6 міс., тривалість сервіс-періоду за I лактацію – 89,8, за II – 92,1, за III – 82,9 і за кращу – 90,1 діб, а міжотельного періоду – відповідно 369,2; 372,2; 362,4 і 369,9 доби.

На формування молочної продуктивності корів айрширської породи певний вплив мали показники відтворювальної здатності. Так, найвищі надої та кількість молочного жиру спостерігалися у тварин з віком першого осіменіння до 16 місяців (табл.1). Однак, за цими показниками встановлена їх вірогідна перевага лише над коровами з віком першого осіменіння 20,1–22,0 місяці за I лактацію – відповідно на 570,9 (P<0,05) та 21,6 кг (P<0,05) і за II – на 546,7 (P<0,05) та 23,4 кг (P<0,05), над тваринами з віком першого осіменіння 22,1 місяця і більше – за I лактацію на 952,0 (P<0,05) та 30,4 кг (P<0,05), за II – на 648,0 (P<0,01) та 26,5 кг (P<0,001) і за III – на 689,2 (P<0,01) та 28,2 кг (P<0,05). У свою чергу, останні вірогідно поступалися тваринам з віком першого осіменіння 16,1–18,0 місяців – за надоєм та кількістю молочного жиру за I лактацію відповідно на 758,0 (P<0,05) та 30,4 кг (P<0,05), за II – на 524,8 (P<0,05) та 21,3 кг (P<0,01) і за III – на 604,0 (P<0,05) та 25,6 кг (P<0,05). Виявлена також вірогідна перевага за названими вище показниками корів з віком першого осіменіння 18,1–20,0 над особинами з віком першого осіменіння 20,1–22,0 місяці за I лактацію відповідно на 473,1 (P<0,05) та 18,8 кг (P<0,05) і за II – на 524,8 (P<0,05) та 23,2 кг (P<0,05), над тваринами з віком першого осіменіння 22,1 місяця і більше – за I лактацію на 854,2 (P<0,05) та 36,3 кг (P<0,05), за II – на 616,1 (P<0,01) та 26,3 кг (P<0,001) і за III – на 632,1 (P<0,05) та 25,9 кг (P<0,01). Між тваринами інших досліджуваних груп різниця була невірогідною.

Таблиця 1 – Залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від віку їх першого плідного осіменіння

Вік телиць, місяці	Лактація	n	Молочна продуктивність, M±m		
			надій, кг	вміст жиру, %	кількість молочного жиру, кг
До 16,0	I	46	4176,3±95,76	4,00±0,013	167,2±3,86
	II	46	4366,7±84,28	4,12±0,013	179,7±3,46
	III	43	4401,5±74,59	4,09±0,013	179,6±2,86
	Краща	46	4718,1±95,24	4,08±0,017	192,5±3,76
16,1–18,0	I	77	3982,3±82,06	3,98±0,011	158,5±3,33
	II	75	4243,5±71,73	4,11±0,012	174,5±2,92
	III	66	4316,3±54,08	4,11±0,011	177,0±2,23
	Краща	77	4471,0±82,11	4,07±0,012	182,1±3,30
18,1–20,0	I	66	4078,5±90,19	4,03±0,014	164,4±3,66
	II	66	4334,8±84,14	4,14±0,011	179,5±3,37
	III	64	4344,4±64,39	4,09±0,011	177,3±2,48
	Краща	66	4671,5±84,40	4,06±0,013	189,7±3,19
20,1–22,0	I	7	3605,4±239,19	4,05±0,047	145,6±8,64
	II	7	3820,0±255,67	4,10±0,036	156,3±9,47
	III	5	4354,6±376,43	4,04±0,009	175,8±14,88
	Краща	7	4222,7±393,15	4,08±0,026	172,2±16,08
22,1 і більше	I	3	3224,3±334,08	3,96±0,058	128,1±15,16
	II	3	3718,7±194,84	4,13±0,055	153,2±6,03
	III	3	3712,3±251,26	4,09±0,065	151,4±7,86
	Краща	3	4303,3±384,23	4,10±0,059	176,0±13,10

Необхідно зазначити, що молочна продуктивність корів з віком першого осіменіння до 20 місяців знаходилася майже на однаковому рівні, однак, починаючи з 20,1 місяця і більше вона значно знизилася.

Децю подібна картина (табл. 2) спостерігалася і за залежністю молочної продуктивності корів від віку їх першого отелення.

Найвищою молочною продуктивністю характеризувалися корови, у яких цей показник становив до 25 місяців. Однак, їх вірогідна перевага була відмічена лише над тваринами з віком першого отелення 31,1 місяця і більше – за надоєм та кількістю молочного жиру за I лактацію відповідно на 946,3 (P<0,01) та 38,7 кг (P<0,05), за II – на 620,8 (P<0,01) та 27,1 кг (P<0,01) і за III – на 637,4 (P<0,01) та 24,6 кг (P<0,001). Останні вірогідно поступалися за наведеними вище показниками ще й коровам з віком першого отелення 25,1–27,0 місяців – за I лактацію відповідно на 740,8 (P<0,05) та 29,8 кг (P<0,05), за II – на 556,7 (P<0,05) та 24,0 кг (P<0,01) і за III – на 616,8 (P<0,01) та 24,4 кг (P<0,001) та з віком першого отелення 27,1–29,0 місяців – відповідно на 867,1 (P<0,05)

та 36,7 кг ($P<0,05$); 597,0 ($P<0,05$) та 27,0 кг ($P<0,001$) і 628,0 ($P<0,01$) та 24,3 кг ($P<0,001$). Між тваринами інших груп різниця за показниками молочної продуктивності була незначною.

Таблиця 2 – Залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від віку їх першого отелення

Вік телиць, місяці	Лактація	n	Молочна продуктивність, $M\pm m$		
			надій, кг	вміст жиру, %	кількість молочного жиру, кг
До 25,0	I	41	4170,6 \pm 104,83	4,00 \pm 0,015	166,8 \pm 4,24
	II	41	4331,1 \pm 84,88	4,12 \pm 0,014	178,5 \pm 3,46
	III	38	4356,1 \pm 78,36	4,09 \pm 0,014	177,8 \pm 2,93
	Краща	41	4714,3 \pm 101,44	4,08 \pm 0,018	192,3 \pm 3,94
25,1 – 27,0	I	76	3965,1 \pm 81,61	3,98 \pm 0,011	157,9 \pm 3,30
	II	74	4269,0 \pm 75,87	4,11 \pm 0,012	175,4 \pm 3,09
	III	66	4335,5 \pm 55,46	4,10 \pm 0,011	177,6 \pm 2,29
	Краща	76	4491,7 \pm 84,91	4,08 \pm 0,012	183,1 \pm 3,42
27,1 – 29,0	I	71	4091,4 \pm 85,21	4,03 \pm 0,013	164,8 \pm 3,48
	II	71	4309,3 \pm 78,48	4,14 \pm 0,011	178,4 \pm 3,16
	III	68	4346,7 \pm 61,66	4,09 \pm 0,010	177,5 \pm 2,39
	Краща	71	4616,8 \pm 79,09	4,06 \pm 0,013	187,4 \pm 3,01
29,1 – 31,0	I	8	3791,3 \pm 278,28	4,04 \pm 0,043	152,6 \pm 10,25
	II	8	3966,4 \pm 265,42	4,09 \pm 0,033	161,9 \pm 9,93
	III	6	4342,1 \pm 360,81	4,08 \pm 0,023	177,3 \pm 14,82
	Краща	8	4450,7 \pm 322,02	4,04 \pm 0,007	179,6 \pm 12,73
31,1 і більше	I	3	3224,3 \pm 334,08	3,96 \pm 0,058	128,1 \pm 15,16
	II	3	3712,3 \pm 251,26	4,09 \pm 0,065	151,4 \pm 7,86
	III	3	3718,7 \pm 194,84	4,13 \pm 0,055	153,2 \pm 6,03
	Краща	3	4303,3 \pm 384,23	4,10 \pm 0,059	176,0 \pm 13,10

Встановлено залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від тривалості сервіс-періоду (табл. 3).

Кращими за надоем та кількістю молочного жиру були тварини, тривалість сервіс-періоду яких знаходилася в межах 81-100 днів. За названими показниками вони вірогідно переважали за I, II і кращу лактації особин з тривалістю сервіс-періоду до 40 днів відповідно на 755,3 ($P<0,001$) та 31,7 кг ($P<0,001$); 919,3 ($P<0,001$) та 24,2 кг ($P<0,001$) і 635,8 ($P<0,001$) та 29,3 кг ($P<0,01$), з тривалістю сервіс-періоду 41–60 днів – на 760,4 та 29,9; 840,0 та 36,9 і 587,7 та 26,9 кг за $P<0,001$ в усіх випадках, з тривалістю сервіс-періоду 121–140 днів – на 425,5 ($P<0,01$) та 17,0 кг ($P<0,05$); 580,8 ($P<0,001$) та 25,4 кг ($P<0,01$) і 571,1 ($P<0,01$) та 25,8 кг ($P<0,001$), з тривалістю сервіс-періоду 141 доба і більше – на 925,9 ($P<0,001$) та 33,5 кг ($P<0,001$); 641,1 ($P<0,01$) та 27,9 кг ($P<0,001$) і 739,7 ($P<0,01$) та 34,4 кг ($P<0,001$). Спостерігалася їх достовірна перевага і над коровами з тривалістю сервіс-періоду 61-80 днів – за надоем та кількістю молочного жиру за I і II лактації – відповідно на 394,3 ($P<0,01$) та 14,5 ($P<0,01$) і 305,9 ($P<0,01$) та 14,1 кг ($P<0,01$) та над тваринами з тривалістю сервіс-періоду 101-120 днів за II і кращу лактації – на 262,1 ($P<0,05$) та 10,9 кг ($P<0,05$) і 476,6 ($P<0,001$) та 19,6 кг ($P<0,001$) відповідно.

Достовірна різниця була встановлена також між коровами: з тривалістю сервіс-періоду 101–120 та до 40 днів – за надоем та кількістю молочного жиру за I лактацію вона складала відповідно 507,4 ($P<0,01$) та 22,3 кг ($P<0,001$), за II – 657,2 ($P<0,001$) та 24,2 кг ($P<0,001$), між тваринами з тривалістю сервіс-періоду 101-120 та 41-60 днів – відповідно 512,5 ($P<0,01$) та 20,5 кг ($P<0,01$) і 577,9 ($P<0,001$) та 26,0 кг ($P<0,001$). Між особинами з тривалістю сервіс-періоду 101-120 та 141 доба і більше різниця за названими вище показниками за I лактацію становила відповідно 678,3 ($P<0,01$) та 26,1 кг ($P<0,01$), а за III – була достовірною лише за кількістю молочного жиру і становила 17,0 кг ($P<0,01$). Корови з тривалістю сервіс-періоду 61–80 днів переважали тварин з тривалістю цього періоду до 40 днів за надоем та кількістю молочного жиру за I лактацію на 361,0 ($P<0,05$) та 17,2 кг ($P<0,01$), за II – на 613,4 ($P<0,001$) та 21,0 кг ($P<0,001$) і за кращу – на 520,0 ($P<0,01$) та 22,0 кг ($P<0,01$), з тривалістю сервіс-періоду 41–60 днів – на 366,1 ($P<0,001$) та 15,4 кг ($P<0,01$), 534,1 ($P<0,001$) та 22,8 кг ($P<0,001$) і 471,9 ($P<0,01$) та 19,6 кг ($P<0,01$), з тривалістю сервіс-періоду 141 доба і більше – на 531,6 ($P<0,01$) та 21,0 кг ($P<0,01$), 335,2 ($P<0,05$) та 13,8 кг ($P<0,01$) і 623,9 ($P<0,01$) та 27,1 кг ($P<0,01$). Спостерігалася різниця за названими вище показниками і між тваринами інших груп, проте вона була незначною.

Таблиця 3 – Залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від тривалості сервіс-періоду

Тривалість сервіс-періоду, дів	Лактація	n	Молочна продуктивність, М±m		
			надій, кг	вміст жиру, %	кількість молочного жиру, кг
До 40	I	9	3848,9±164,08	3,95±0,022	152,0±6,14
	II	7	3978,4±116,50	4,09±0,041	167,7±5,07
	III	4	4321,0±196,67	4,03±0,052	174,1±5,64
	Краща	6	4531,3±174,05	4,03±0,038	182,6±5,92
41 – 60	I	25	3843,8±123,55	4,00±0,017	153,8±4,94
	II	17	4057,7±130,23	4,09±0,024	165,9±5,45
	III	25	4436,5±68,54	4,06±0,015	180,1±2,69
	Краща	23	4579,4±128,57	4,04±0,020	185,0±5,07
61 – 80	I	54	4209,9±82,32	4,02±0,014	169,2±3,33
	II	36	4591,8±92,80	4,11±0,015	188,7±3,79
	III	26	4481,8±93,44	4,09±0,020	183,3±3,64
	Краща	42	5051,3±114,11	4,05±0,016	204,6±4,50
81 – 100	I	41	4604,2±110,01	3,99±0,018	183,7±4,28
	II	67	4897,7±76,27	4,14±0,012	202,8±3,08
	III	33	4537,2±70,01	4,09±0,015	185,6±2,86
	Краща	64	5167,1±88,84	4,10±0,012	211,9±3,43
101 – 120	I	36	4356,3±126,76	4,00±0,018	174,3±5,35
	II	46	4635,6±90,09	4,14±0,013	191,9±3,76
	III	14	4465,6±104,06	4,07±0,023	181,7±3,64
	Краща	40	4690,5±109,24	4,10±0,016	192,3±4,49
121 – 140	I	24	4178,7±141,61	3,99±0,021	166,7±5,98
	II	11	4316,9±259,81	4,11±0,037	177,4±9,77
	III	8	4429,6±217,28	4,07±0,035	180,3±9,02
	Краща	17	4596,0±171,58	4,05±0,027	186,1±6,52
141 і більше	I	10	3678,3±196,11	4,03±0,025	148,2±8,29
	II	13	4256,6±117,99	4,11±0,033	174,9±4,99
	III	5	4396,4±137,85	4,19±0,061	184,2±3,91
	Краща	7	4427,4±209,69	4,01±0,063	177,5±9,47

Молочна продуктивність корів айрширської породи певним чином залежала також від тривалості міжотельного періоду. Найвищі надой та кількість молочного жиру були відмічені у тварин, у яких міжотельний період становив 361–380 дів (табл. 4).

Вони за цими показниками вірогідно переважали корів усіх інших груп, а саме: з тривалістю міжотельного періоду до 320 днів за I лактацію відповідно на 778,0 (P<0,001) та 32,5 кг (P<0,001), за II – на 896,6 (P<0,001) та 38,7 кг (P<0,001) і за кращу – на 448,5 (P<0,01) та 19,3 кг (P<0,01), з тривалістю міжотельного періоду 321–340 дів – на 393,0 (P<0,05) та 14,8 кг (P<0,05), 743,7 (P<0,001) та 32,8 кг (P<0,001) і 368,8 (P<0,01) та 14,3 кг (P<0,01), з тривалістю міжотельного періоду 381–400 дів – на 398,0 (P<0,01) та 15,8 кг (P<0,01), 301,3 (P<0,01) та 12,0 кг (P<0,01) і 365,9 (P<0,001) та 15,6 кг (P<0,001), з тривалістю міжотельного періоду 421 доба і більше – на 830,0 (P<0,001) та 32,0 кг (P<0,001), 584,9 (P<0,001) та 25,0 кг (P<0,001) і 533,7 (P<0,001) та 23,1 кг (P<0,001), а з тривалістю міжотельного періоду 401–420 дів – лише за I і кращу лактації – відповідно на 456,7 та 30,6 і 524,6 та 21,4 кг за P<0,001 в усіх випадках.

У свою чергу, тварини, тривалість міжотельного періоду яких знаходилася в межах 341–360 дів, мали достовірно вищі показники надою та кількості молочного жиру порівняно з особинами з тривалістю міжотельного періоду до 320 дів: за I лактацію – відповідно на 698,7 (P<0,001) та 7,7 кг (P<0,001), за II – на 714,1 (P<0,001) та 29,8 кг (P<0,001) і за кращу – на 352,0 (P<0,05) та 15,0 кг (P<0,05), з тривалістю міжотельного періоду 421 день і більше – на 750,7 (P<0,001) та 29,8 кг (P<0,001); 404,4 (P<0,01) та 16,1 кг (P<0,01) і 437,2 (P<0,01) та 18,8 кг (P<0,01), з тривалістю міжотельного періоду 381–400 дів – за I лактацію на 318,7 (P<0,01) та 13,6 кг (P<0,01) і за кращу – на 269,4 (P<0,01) та 23,1 кг (P<0,01), з тривалістю міжотельного періоду 401–420 дів – відповідно на 677,4 (P<0,001) та 28,4 кг (P<0,001) і 428,1 (P<0,001) та 17,1 кг (P<0,001), з тривалістю міжотельного періоду 321–340 дів – за I і II лактації відповідно на 313,7 (P<0,05) та 12,6 кг (P<0,05) і 561,2 (P<0,001) та 23,9 кг (P<0,001), а за III – лише за надоєм – на 272,3 кг (P<0,05). Тварини інших досліджуваних груп також відрізнялися між собою за зазначеними вище показниками, однак, ця різниця була невірогідною.

Таблиця 4 – Залежність молочної продуктивності корів айрширської породи від тривалості міжотельного періоду

Тривалість міжотельного періоду, дів	Лактація	n	Молочна продуктивність, M±m		
			надій, кг	вміст жиру, %	кількість молочного жиру, кг
До 320	I	12	3771,6±156,66	3,96±0,022	149,4±5,75
	II	4	3952,3±91,74	4,10±0,065	162,0±5,80
	III	7	4364,2±184,77	4,04±0,032	176,3±7,23
	Краща	7	4402,9±157,16	3,98±0,030	175,2±6,50
321 – 340	I	28	4156,6±116,29	4,02±0,017	167,1±4,64
	II	18	4105,2±132,70	4,09±0,016	167,9±5,48
	III	18	4492,7±72,58	4,06±0,018	182,4±2,73
	Краща	17	4482,6±101,10	4,02±0,024	180,2±4,27
341 – 360	I	47	4470,3±89,10	4,02±0,015	179,7±3,57
	II	40	4666,4±80,30	4,11±0,016	191,8±3,25
	III	35	4555,0±73,22	4,08±0,017	185,8±2,84
	Краща	43	4754,9±86,61	4,00±0,014	190,2±3,50
361 – 380	I	38	4549,6±115,46	4,00±0,019	181,9±4,53
	II	64	4848,9±81,85	4,14±0,011	200,7±3,33
	III	26	4568,7±76,73	4,11±0,016	187,8±3,18
	Краща	64	4851,4±64,72	4,01±0,014	194,5±2,68
381 – 400	I	41	4151,6±111,72	4,00±0,017	166,1±4,74
	II	50	4547,6±86,62	4,15±0,013	188,7±3,61
	III	15	4468,3±93,57	4,07±0,018	181,8±3,78
	Краща	41	4485,5±77,18	3,99±0,022	178,9±3,17
401 – 420	I	22	3792,9±160,50	3,99±0,023	151,3±6,70
	II	8	4251,8±384,69	4,05±0,037	172,2±14,75
	III	8	4413,9±208,30	4,01±0,032	176,9±7,38
	Краща	18	4326,8±87,92	4,00±0,025	173,1±3,35
421 і більше	I	11	3719,6±185,59	4,03±0,023	149,9±7,85
	II	13	4264,0±118,75	4,12±0,032	175,7±5,01
	III	6	4416,3±205,78	4,18±0,050	184,6±7,63
	Краща	9	4317,7±111,32	3,97±0,052	171,4±4,94

Висновки та перспективи подальших досліджень. У корів айрширської породи надій залежно від лактації знаходився в межах 4034,3–4337,0, кількість молочного жиру – в межах 165,4–181,7 кг, вік першого осіменіння становив 17,4, вік першого отелення – 18,6 міс., тривалість сервіс-періоду – 82,9–92,1, міжотельного – 279,3–280,2 доби. Найвищою молочною продуктивністю характеризувалися тварини, у яких вік першого осіменіння становив до 16, вік першого отелення – до 25 місяців, тривалість сервіс-періоду – 81–100, а міжотельного періоду – 361–380 дів.

В подальшому буде досліджено вплив продуктивності матерів на молочну продуктивність дочок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Боднар П. В. Ефективність використання генофонду голштинської породи в умовах Прикарпаття: автореф. на здоб. наук. ступ. канд. с.-г. наук: спец. 06.02.01 – розведення та селекція тварин / П.В. Боднар. – Львів, 2014. – 20 с.
2. Зозуля О. Генетичний резерв не вичерпаний / О. Зозуля, Й. Сірацький // Тваринництво України. – 2009. – № 10. – С. 19–20.
3. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. – М.: Колос, 1961. – 256 с.
4. Шарapa Г.С. Молочна продуктивність і відтворна здатність корів новостворених порід / Г.С. Шарapa, М.С. Гавриленко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – К., 2011. – Вип. 160, ч. 1. – С. 64–67.

REFERENCES

1. Bodnar P.V. Efektyvnist vykorystannya henofondu holshtynskoyi porody v umovakh Prykarpattya: avtoref. nazdob. nauk. stup. kand. s.-h. nauk: spets. 06.02.01 – rozvedennya ta selektsiya tvaryn / P.V. Bodnar. – Lviv, 2014. – 20 s.
2. Zozulya O. Henetychnyy rezerv ne vycherpanyy / O. Zozulya, Y. Sirats'kyi // Tvarynnytstvo Ukrayiny. – 2009. – № 10. – S. 19–20.
3. Plokhynskyy N.A. Rukovodstvo po byometryi dlya zootekhnkov / N.A. Plokhynskyy. – M.: Kolos, 1961. – 256 s.
4. Sharapa H.S. Molochna produktyvnist i vidtvorna zdatsnist koriv novostvorenykh porid / H.S. Sharapa, M.S. Havrylenko // Naukovyy visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrayiny. – K., 2011. – Vyp. 160, ch. 1. – S. 64–67.

Зависимость молочной продуктивности коров айрширской породы от показателей воспроизводительной способности

В.В. Федорович, Н.П. Бабик

Исследована молочная продуктивность (удой, содержание жира в молоке, количество молочного жира) и показатели воспроизводительной способности (возраст первого осеменения, возраст первого отела, продолжительность сервис- и межотельного периодов) животных айрширской породы в условиях западного региона Украины по первой, второй, третьей и лучшей лактациях на протяжении последних 20 лет (1993–2012 гг.). У подопытных коров удой в зависимости от лактации находился в пределах 4034,3–4337,0 кг, количество молочного жира – в пределах 165,4–181,7 кг, возраст первого осеменения составлял 17,4, возраст первого отела – 18,6 месяца, продолжительность сервис-периода – 82,9–92,1, межотельного – 279,3–280,2 дня. Установлена зависимость молочной продуктивности животных от их воспроизводительных качеств. Самыми высокими удоями, содержанием жира в молоке, количеством молочного жира характеризовались животные, у которых возраст первого осеменения не превосходил 16, а возраст первого отела – 25 месяцев, продолжительность сервис-периода находилась в пределах 81–100, межотельного периода – в пределах 361–380 дней.

Ключевые слова: порода, удой, молочный жир, возраст первого осеменения, возраст первого отела, сервис-период, межотельный период.

Надійшла 9.04.2015